



**INKIJKVERSIE  
SCRIPT**

# **KLEINE ADAM**

Toneelspel voor kinderen

door

Louis Contryn

Naar het gelijknamige boek van Mariette van Halewijn,  
uitgegeven bij Lannoo-Tielt

**TONEELFONDS J. JANSSENS B.V.**

Tel: 0 33 66 44 00

E-mail: [info@toneelfonds.be](mailto:info@toneelfonds.be)

Website: [www.toneelfonds.be](http://www.toneelfonds.be)

## VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **KLEINE ADAM** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **LOUIS CONTRYN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

**Wettelijk depot D/2013/220/023**  
**ISBN 978-90-385-12402**

**© 2013 Toneelfonds J. Janssens/Louis Contryn & mariette van Halewijn**

**[www.toneelfonds.be](http://www.toneelfonds.be)**  
**[info@toneelfonds.be](mailto:info@toneelfonds.be)**

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

S.A.B.A.M.  
Aarlenstraat 75-77  
1040 Brussel  
[www.sabam.be](http://www.sabam.be)

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken voor de opvoeringen, naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes. Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt! Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

**Aanvraag vergunning tot opvoering en Her-opvoering:**

1. Aankoop van minimaal 5 tekstboekjes bij de uitgever.
2. Aanvraag en betaling opvoeringsrechten

**Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, Lees de voorwaarden op [www.sabam.be](http://www.sabam.be).**

**Algemene voorwaarden zie [www.toneelfonds.be](http://www.toneelfonds.be).**

**Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.**

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau  
Valeriaanstraat 13  
1562 RP Krommenie  
[www.stichtingbredero.nl](http://www.stichtingbredero.nl)

**PERSONAGES:** (5 à 20 spelers)

VERTELLER

KLEINE ADAM

AUTO'S EN MENSEN

TELEVISIETOESTEL

VOGELTJES

INSECTEN

BOMEN

KAT

VISSEN

JEROEN

FARIDA

SARA

POSTBODE

SCHOOLMEESTER

REGENBOOG

*(de dieren en de insecten worden in stevig karton of hout vervaardigd. Dezelfde acteurs worden ingezet voor de rijdende auto's, de mensen, het bewegen van de vogels, de insecten, de bomen en de vissen waarna ze de schoolkameraadjes en volwassenen spelen. Buiten de acteurs voor kleine Adam en de verteller zijn er nog minstens drie acteurs nodig. In het totaal kan dit stuk opgevoerd worden met vijf acteurs)*

**DECOR:**

Het decor stelt een scherm voor dat kan draaien: Aan een kant is een eenvoudige wereldkaart geschilderd met bovenaan de Noordpool en in het midden de evenaar. Aan de andere kant een uitzicht op een sombere fabriek met schoorstenen en rook.

Het televisietoestel is een kistje met een knipperlicht dat een flikkerend beeld werpt op Adam wanneer die naar de televisie kijkt.

Centraal op de scène staat een practicabel (of tafel) waarop en waarachter de dieren en de bomen staan en/of bewegen.

De regenboog is een halve cirkel met de gepaste kleuren die aan het einde van het stuk boven het decor wordt opgehangen als teken van hoop.

De schrijfster, Mariëtte van Halewijn, kreeg voor deze uitgave de belangrijke onderscheiding “De gouden griffel” en daarbij de hoogste erkenning in het Nederlands taalgebied nl. de “driejaarlijkse staatsprijs voor kinderliteratuur”. Louis Contryn paste ze aan voor theater. Het werd door het Mechels Stadspoppentheater driehonderd maal opgevoerd. De première had plaats in 1985.

**VERTELLER:** Kleine Adam woonde in een grote stad. Een stad vol grauwe gebouwen: hoge flatwoningen, sombere fabrieken en vieze schoorstenen. Veel steen maar weinig groen. Weinig lucht, weinig zon maar veel auto's en veel lawaai.

*(auto's rijden haastig en luidruchtig door mekaar van links naar rechts en omgekeerd. Adam deinst achteruit)*

**AUTO 1:** Rrrr...rrr...rrr... toet! toet! toet!

**AUTO 2:** Rrrr... rrrr.. .rrrr...

**AUTO 3:** Toet! Toet! Toet!

**AUTO 1:** Alle auto's in een stoet.

**AUTO 2:** Alle auto's op één lijn.

**AUTO 3:** Ze rijden maar, ze toeten maar,  
Want elke auto, dat is raar:  
Wil heel alleen de eerste zijn.

**AUTO 1:** Rrrr.. .rrrr...rrrr...

**AUTO 2:** Toet! Toet! Toet!

**AUTO 3:** Ik ga voor! Laat me door!

**AUTO 1:** Hé daar zeg! Ga uit mijn weg!

**AUTO 2:** Blijf uit mijn baan!

**AUTO 3:** Loop naar de maan!

**AUTO 1:** Rrrr... rrrr.. .rrrr...

**AUTO 2:** Toet! Toet! Toet!

**AUTO 3:** Rrrr...rrrr....rrrr...

**VERTELLER:** Adam vond zoveel auto's helemaal niet leuk. Af en toe kwam er ook een grote auto met een flikkerlicht en een rood kruis erop. Wanneer kwam die? Ja, als er een ongeluk gebeurd was of wanneer er iemand ziek was.

**AUTO 1:** Teut-teut! Teut-teut! Teut-teut

**AUTO 2:** Maak vrij de baan! Maak vrij de baan!

**AUTO 3:** De vlugge honderd komt hier aan!  
Teut-teut! Teut-teut! Teut-teut!  
Mijn flikkerlicht draait op mijn kop  
En alle mensen kijken op.

**MENS 1:** Wat is er nu weer aan de hand?

**MENS 2:** Staat de school misschien in brand?

**MENS 3:** Werd een kindje aangereden?

**MENS 1:** Is er iemand overleden?

**MENS 2:** Reden auto's op mekaar?

**MENS 3:** Op de straat is steeds gevaar.

**MENS 1:** Al die auto's, brommers, bussen,  
en die fietsen daar dan tussen!

**MENS 2:** Is het vroeg of is het laat...

**MENS 1+2+3:** 't Is gevaarlijk...

Op de straat!

**ADAM:** Ophouden! Alsjeblief! Dat lijkt nergens op. Dan kijk ik liever televisie.

**VERTELLER:** Adam keek graag televisie. Televisie toont mooie dingen maar niet alles is even mooi.

**ADAM:** *(voor de televisie)*

Televisie is zo prachtig

Het geeft een massa pret.

Ik kan er hartelijk om lachen

Zelfs tot in mijn bed.

't Is een wereld vol verhaaltjes,

Grapjes bij de vleet.

Maar die wereld is voor velen

Ook een wereld vol met leed:

Magere kinderen, hongersnood,

Vechten, oorlog en de dood,

Lijden, armoede, vrees en pijn.

Zo kan ook die wereld zijn!

**VERTELLER:** Adam was helemaal niet blij met de wereld waarin hij leefde.

**ADAM:** *(roept):* De wereld is één grote rotzooi. Die is niet goed te maken!

*(Adam veegt met een borstel het toneel leeg, d.w.z. hij draait het decorlement, dat aan een kant een industriële wereld met fabrieken en schoorstenen voorstelt en aan de andere kant een naakte wereldkaart met evenaar en noordpool.)*

**VERTELLER:** Hij neemt een borstel en veegt heel de wereld in de afvoerbuisk.

**ADAM:** Gedaan met al die drukte  
Gedaan met al die strijd  
Gedaan met dood en oorlog  
Gedaan met haat en nijd  
Gedaan met die ellende  
En leven zonder hoop.  
Wat ligt die die dwaze wereld

Toch vreeslijk overhoop!  
Het lijkt hier wel een gekkenhuis.  
Ik veeg die wereld, hop! hop! hop!  
In... de... af - voer – buis!

**VERTELLER:** En ineens is het heel stil. Want Adam heeft ook echt alles in de afvoerbuis geveegd. Alle mensen, alle gebouwen, alle auto's, alle drukte en alle miserie. Er blijft niets over. En niets is niets!

**ADAM:** Zo! Nu is het hier heel rustig. Geen auto's, geen ziekenwagens, geen honger, geen armoede, geen oorlog. Niets! Niets! Niets! En het is hier zo stil. Vreselijk stil. En ik ben ook vreselijk alleen. (*loopt eenzaam rond.*)

**VERTELLER:** Ja, Adam is niet gelukkig zo helemaal alleen.

**ADAM:** Zo gaat het ook niet... Ik heb een plan. Ik maak een nieuwe wereld. Ja, ik maak een wereld juist zoals ik die graag zou hebben. (*toont op de wereldbol*) Hier is de evenaar. Daar is het heel warm want de zon schijnt er vlak op. Hierboven is de noordpool. Daar is het heel koud. Nu gaan we eens denken welke dingen er vroeger mooi waren. Bloemen zijn mooi! Ik maak bloemen. (*haalt bloemen boven*) Zo! Vogels zijn ook mooi. Ik maak een vogeltje. (*neemt vogeltje*)

**VOGELTJE:** Pietewiet! Dag Adam. Wil jij nog een vogeltje maken? Een speelvriendje.

**ADAM:** Ik maak er een. (*doet dat*)

**VOGELTJE:** En nog een!

**ADAM:** Goed. (*maakt nog een vogeltje*)

**VOGELTJE:** En nog een!

**ADAM:** Hier is het. (*maakt vierde vogeltje*)

**VOGELTJE:** Nog een vogeltje, Adam!

**VERTELLER:** En Adam maakte vijf vogeltjes maar dat vond hij genoeg.

**ADAM:** Ik kan toch geen vogeltjes blijven maken?

**VOGELTJE:** Nu goed, als je toch geen vogeltjes wilt maken. (*roept tegen de andere vogels*) Opgelet! We springen allemaal op de kop van Adam. (*hij roept*) Alle vogels, hop, hop, hop! Op Adam zijn domme kop!

(*De vogels springen op de kop van Adam. Vreselijk kabaal.*)

**VERTELLER:** En alle vogels springen op de kop van Adam. Die is natuurlijk kwaad.

**ADAM:** (*kermt*) Au! Au! Au! Ja maar zo niet, hé! Kunnen jullie niet ergens anders gaan zitten?

**VOGELS:** Wij willen bomen, Adam! Bomen! Bomen! Bomen!

**ADAM:** Ophouden! Zeg, wat maken jullie toch een drukte!

**VOGELS:** Wij willen nesten bouwen! Nesten! Nesten! Nesten!

**ADAM:** Wat hebben jullie een haast om nesten te bouwen! Als jullie allemaal eieren leggen dan zijn er gauw te veel vogels. Veel te veel.

**VOGELS:** Wij willen bomen! Bomen! Bomen!



**ADAM:** Jaja. Het is al goed. Jullie krijgen je bomen want ik wil een wereld zonder ruzie en zonder geschreeuw. Kijk hier. *(neemt enkele bomen en plaatst ze op de practicabel)*

**VOGELS:** *(blij)* Hoera! Kom vogeltjes, in de bomen! Bomen! Bomen!

*(De vogels vliegen in de bomen)*

**ADAM:** *(blij)* Oef! Eindelijk gerust. Ik ben er moe van geworden. Moe! *(gaat liggen)*

**VERTELLER:** En Adam viel in slaap. Maar lang sliep hij niet.

**ADAM:** *(staat recht)* Ik heb dorst! Ik maak een riviertje met helder fris water. *(Hij drinkt.)* Ja, het water is heerlijk. Er zijn ook geen fabrieken om het water vies en vuil te maken. En ik heb ook honger gekregen. Ik maak bessen! Braambessen. *(neemt bessen en eet ervan.)* Hm...Lekker.

**VERTELLER:** De vogeltjes kregen dat in het oog. En omdat ze Adam zagen eten kregen ze ook honger.

**VOGELS:** *(vliegen rond Adam)* Wij willen eten! Eten! Eten! Wij willen insecten! Muggen! Vliegen! Spinnen! Eten! Eten! Eten!

**ADAM:** Ophouden! Ophouden! Bekken dicht! Goed, ik maak voor jullie insecten. *(neemt de insecten. Ze vliegen rond).* Het is spijtig dat ik insecten moet maken. Ze worden toch zo opgegeten door de vogels,

**VOGELS:** *(zijn niet akkoord)* Ik denk dat de insecten het fijn vinden om rond te vliegen. Nu kunnen ze eens proberen slimmer te zijn dan wij. Kom, vogeltjes, terug in onze bomen!

*(Nadat de vogels lekker hebben gegeten gaan ze slapen in de bomen.)*

**ADAM:** Nu ik toch bezig ben dieren te maken kan ik ook enkele vissen maken. Die zullen mij niet lastig vallen zoals de vogels doen. *(En hij maakt vissen.)*

**VISSEN:** *(zingen)*

Blub! Blub! Blub!

Kopje boven, kopje onder.

Da's echt waar een vissenwonder

Uit het water, er weer binnen,

Met ons staartje en ons vinnen,

Zonder zorgen om te zinken,

Want een vis... kan niet verdrinken!

Kopje boven, Kopje onder.

Da's echt waar een vissenwonder.

**ADAM:** Hallo, dag vissen!

**VISSEN:** Dag Adam! Bedankt, Adam, dat je ons gemaakt hebt.

**ADAM:** Graag gedaan, vissen. Niet te danken! Mijn wereld is mooi!

**VOGELS:** Eten strooien!

**ADAM:** Wat denken jullie wel! Zomaar eten strooien. Ik denk er niet aan.

**VOGELS:** Doe het toch maar, Adam. Eten strooien! Eten strooien! Eten strooien!

**ADAM:** *(roept kwaad)* Weet je wat? Ik maak een kat. Dan blijven jullie uit mijn buurt en dan moeten jullie wel voorzichtiger zijn.

**VOGELS:** Dat meen je toch niet, Adam! Je zal ons toch geen vijand geven.

**ADAM:** Ik doe het toch. *(en Adam maakt een kat.)*

**KAT:** Miauw!

**VOGELS:** *(vluchten weg)* Oei! Vlug in de bomen! Hij deed het toch.

**ADAM:** *(streelt de kat)*: Jij bent een prachtige kat. Wat ben ik blij dat jij er bent. Nu heb ik mijn eigen poes terug.

**KAT:** Miauw!

*(De kat achtervolgt de vogeltjes. Hij klimt in de bomen. Hij springt achter ze aan en eet er een paar op. Zingt triomfantelijk zijn kattenlied)*

Miauw! Geen enkel dier, hm...

Heeft zo genoten.

De wereld ligt, wouw,

Aan mijn poten.

Zoveel vogels als ik lust

en iedere dag mijn kattenrust.

Geloof mij vrij! Geloof mij vrij!

Heel de wereld is van mij.

Miauw!

**ADAM:** Zo is het weer niet goed. Straks speelt die kat nog de baas over mij. En daarbij... ik zou ook mensen willen zien. En kinderen. Mijn vriend Jeroen bijvoorbeeld. Ja, ik maak Jeroen. *(maakt Jeroen.)*

**JEROEN:** Dag Adam.

**ADAM:** Dag, Jeroen!

**JEROEN:** Gaan we samen spelen, Adam?

**ADAM:** Ja Jeroen. Maar eerst maak ik nog vlug Farida. *(Dat doet hij.)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via [www.toneelfonds.be](http://www.toneelfonds.be) de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 [bestellen@toneelfonds.be](mailto:bestellen@toneelfonds.be)

 03 3664400

**TONEEL  
FONDS**  **ANSSENS**  
*Voor de juiste keuze*